

holdt Bevillingerne indenfor den givne Ramme.

Dernæst vender jeg mig til det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen), der fremdrog en Sag, der vist forekom — tænker jeg mig — de fleste ærede Medlemmer ret betydningsløs, men som ikke des mindre har en ret stor Rækkevidde. Det ærede Medlem omtalte et Cirkulære, der var udsendt den 7. Oktober dette Aar til samtlige Skoledirektioner udenfor København, og hvori Ministeriet udbad sig Oplysninger om, hvor mange Folkeskolebygninger der var opført i de sidste 5 Aar, Oplysninger, der skulde tjene den før omtalte Kommission, der skal frembringe et Forslag til Folkeskolens Reform. Det ærede Medlem mente, at der var glemt en Ting paa dette Cirkulære, nemlig at faa Oplysning om, hvor mange Gymnastikhuse der er bygget. Det er ingen Forgølemelse. I Ministeriet foreligger der nemlig let tilgængelige Oplysninger vedrørende Antallet af Gymnastikhuse, hvorimod Antallet af Skolebygninger nøjsommeligt maa fremskaffes af en Mængde forskellige Sager.

Men dette Spørgsmaal har, som jeg nævnte før, en større Rækkevidde. Der findes nemlig, som ærede Medlemmer ville vide, paa Skoleloven fra 1899 og atter paa Lovene fra 1904 og 1908, den Bestemmelse, at Staten kan anvende indtil 200,000 Kr. til Støtte for de Kommuner, der skulle bygge Skoler i Anledning af Skoleloven af 1899. I Tidens Løb er der endvidere givet Bemyndigelse til, at af disse 200,000 Kr. maa der ogsaa anvendes Penge til Støtte for Opførelsen af Gymnastikhuse. Det ærede Medlem mente, at Kommunerne maaske benyttede sig af, at dette Tilskud kunde gives, paa den Maade, at naar de ønskede et nyt Gymnastikhus eller Forsamlingshus i Sognet, lod de det opføre ved Skolen og lod saa Kommunen og Staten betale hver Halvdelen. Det har sin fulde Rigtighed, hvad det ærede Medlem her har forudsat, og Befolkningen vilde ogsaa, synes jeg, være ganske underlig, om den ikke benyttede sig af dette Forhold, thi der er den 8. November 1907 fra Kultusministeriet udsendt et Cirkulære til Skoledirektionerne udenfor København, hvorved man giver Befolkningen Lov til at benytte de med Statstilskud opførte Gymnastikhuse til Samlingshuse, til Møder, til Underholdning. Blot man ikke drikker Spiritus eller holder offentlig Dans der, kan man foretage sig omtrent, hvad det skal være, i disse Gymnastikhuse. Naar et saadant Cirkulære foreligger, kan man ikke

vente andet, end at Befolkningen, naar den savner et Samlingshus i Kommunen, henvender sig til Staten om at faa en Del af Udgifterne afholdt ved Statstilskud. Det vil imidlertid blive taget under Overvejelse ved Forhandling med det kommende Finansudvalg, om der maaske kunde være Anledning til at inddrage dette Cirkulære.

Selve Spørgsmaalet om Statstilskud til de nye Kommuneskoler bliver i Aarenes Løb af stor finansiel Betydning. Der stod oprindelig i Loven nævnt en Sum af 200,000 Kr. Denne Sum er forlængst overskreden saaledes, at den i dette Aar vil løbe op til 350,000 Kr., og denne Sum vil jo kræves aarlig fra Staten, indtil de stiftede Laan, der næsten alle løbe paa 28 Aar, ere betalte. Man har gjort en Beregning over, hvorledes det vil stille sig med denne Sum, naar man fortsatte som hidtil fra Statens Side med dette Tilskud, og Resultatet deraf vil være, at man vil naa op omkring ved en Million Kroner, i Stedet for de 200,000 Kr., som Loven forudsatte. Denne Million Kroner vil altsaa gennem 28 Aar løbe ud af Statskassen til disse Skolebygninger. Som Ordføreren i Slutningen af 90'erne, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), udtalte, vare de 200,000 Kr. kun bestemte til at hjælpe de Kommuner, hvem der paaførtes ekstra Udgifter ved Loven; det var ingenlunde tilsigtet, at nu skulde for al Fremtid de Kommuner, der udvidede deres Skolevæsen, have Del i denne Statsstøtte. Det Spørgsmaal, som det ærede Medlem fra Hillerød har rejst, har givet Anledning til, at denne Sag, der for Resten har været fremme i Ministeriet under Budgettets Udarbejdelse i Sommer, vil blive forebragt for Finansudvalget. Jeg finder, at det vilde være baade rigtigt og nødvendigt for Staten at regulere dette Forhold. Enten maa Summen, de 200,000 Kr., forandres, eller ogsaa maa Tilskuddet til disse kommunale Skoler foreløbig op-

høre.

Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) nævnte et Spørgsmaal vedrørende Bidraget til Hospitalet i Fredericia. Forholdet var dette, at der af Kirkebøsserne i Ribe Stift skal gives en Tiendedel til dette Hospital, eller ogsaa skal der paa Helligdage i Kirken frembæres en særlig Tavle til Fordel for dette Hospital. Det ærede Medlem oplyste, at denne Afgift var meget ilde set i Ribe Stift, ja mente endog, at der kunde være Udsigt til, at der intet vilde komme i Kirkebøsserne, hvis man beholdt denne Afgift. Jeg synes, at dette er lidt stærkt sagt, for en Tiendedel er jo dog